

AHVENANMAAN MAAKUNTAPÄIVIEN SUOSTUMUKSEN HANKKIMINEN KANSAINVÄLISEN SOPIMUKSEN VOIMAANSAATTAMISEKSI

1 Yleistä

Jos valtiosopimus tai muu kansainvälinen velvoite, johon Suomi sitoutuu, sisältää määräyksen Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991, *itsehallintolaki*) mukaan maakunnan lainsäädäntövaltaan kuuluvassa asiassa, on Ahvenanmaan maakuntapäivien hyväksyttävä määräyksen voimaansaattamista koskeva säädös, jotta määräys tulisi voimaan maakunnassa (itsehallintolain 59 §:n 1 mom.).

2 Liikenne- ja viestintäministeriön asetus vaarallisten tavaroiden kansainvälisistä tiekuljetuksista tehdyn sopimuksen (ADR) liitteen A 1.5 luvun mukaisesta monenkeskisestä sopimuksesta M353 (Kommunikationsministeriets förordning om det multilaterala avtalet M353 enligt kapitel 1.5 i bilaga A till överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg (ADR))

Vaarallisten tavaroiden kansainvälisistä tiekuljetuksista tehty sopimus (SopS 23/1979, ADR-sopimus) tuli voimaan Suomessa vuonna 1979. ADR-sopimuksen 4 artiklan 3 kohdan mukaisesti sopimuspuolilla on oikeus kahden- tai monenkeskisin sopimuksin (erillissopimuksin) sallia, että vaarallisia tavaroita voidaan kuljettaa ADR-määräyksistä poiketen edellyttäen, että ADR-määräyksiä vastaava turvallisuustaso säilytetään.

Ruotsin laatima ADR-erillissopimus M353 on korvannut aikaisemmin voimassa olleen erillissopimuksen M313. Sopimus koskee puolustusvoimien räjähdekuljetuksia, joissa kyseiset räjähteet kuljetetaan kokokuormana hävitettäväksi. Erillissopimuksen ehtojen mukaisesti räjähteitä sisältäviä kolleja ei tarvitse varustaa voimassa olevien ADR-määräysten mukaisilla merkinnöillä ja varoituslipukkeilla, jos sopimuksen ehdot täyttyvät. Allekirjoitettua ADR-erillissopimusta voidaan soveltaa niissä kansainvälisissä ADR-kuljetuksissa niiden ADR-maiden välillä, jotka ovat allekirjoittaneet kyseisen erillissopimuksen. VAK-lain 128 §:n 3 momentin nojalla Suomessa hyväksyttyä ADR-erillissopimusta saa soveltaa myös kansallisissa tiellä tapahtuvissa vaarallisten aineiden kuljetuksissa. Erillissopimus M353 päättyy 7.6.2028. Erillissopimuksen M353 on allekirjoittanut Ruotsi (laatijamaa), Yhdistynyt kuningaskunta, Norja ja Tanska.

Erillissopimukset eivät sisällä lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Näin ollen voimaansaattaminen tapahtuu asetuksella. Sopimuksen voimaansaattamisesta säädettiin liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella, joka julkaistiin Suomen säädöskokoelman sopimussarjassa. Asetus tuli voimaan 27.3.2024.

Erillissopimuksen M353 mukaiset kuljetukset eivät olisi käytännössä mahdollisia Ahvenanmaan maakunnassa johtuen Ahvenanmaan demilitarisaatiosta. Ahvenanmaan maakuntapäivät ei aikoinaan hyväksynyt erillissopimusta M313.

Ahvenanmaan itsehallintolain 18 §:n 21 kohdan mukaan tieliikenne kuuluu Ahvenanmaan toimivaltaan.

Koska erillissopimuksen määräykset kuuluvat osittain Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan, on niiden voimaansaattamista tarkoittavan asetuksen voimaantulemiselle maakunnassa itsehallintolain 59 §:n 1 momentin mukaisesti saatava Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumus.

3 Esitys

Esitetään, että tasavallan presidentti päättää lähettää suostumuksen hankkimista koskevan esityksen Ahvenanmaan maakuntapäivien käsiteltäväksi.